Äänitiedosto

iris_parkkinen 3.mp3

Tallenne

Haastattelija Iris Parkkinen

Julkisuuden henkilöitä koskeva seksuaalirikosuutisointi on ollut vahvasti tapetilla viime aikoina monien tapausten kautta. Tutkija Elina Tolonen. Miksi uutisoimme niin mittavasti julkisuuden henkilöitä koskevista seksuaalirikoksista, kun yleensä nämä uutiset jäävät pienemmiksi rikosuutisiksi?

Asiantuntija Elina Tolonen

No se on varmaan aika helppo selitys sille on se, että näillä ihmisillä on jo käytössään julkisuuspääomaa ja on julkisuudesta tuttuja henkilöitä, jolloin huomio tavallaan vetää puoleensa huomiota. Tietyissä näissä tapauksissa niin keisseistä voi tulla sen kaltaisia vähän niinku että siellä on myös todistajina julkisuuden henkilöitä. Oikeustapauksiin saattaa osallistua yleisönä julkisuuden henkilöitä, että siitä tulee vähän tällainen pikku semmoinen julkinen performatiivinen tilanne, että että tottakai ne houkuttelee silloin median edustajia myös tavallista enemmän paikalle.

Haastattelija Iris Parkkinen

Onko sitten perusteltua, että tämän median puolueettomuuden takia annetaan tila seksuaalirikoksesta syytetylle tai tuomitulle puhua?

Asiantuntija Elina Tolonen

Tavallisestihan me ei kuulla seksuaalirikosten tekijöitä taikka kohteita, uhreja mediassa juurikaan. Elikkä suuri osa seksuaalirikosuutisointia, niin siellä puhuu asiantuntijat taikka viranomaiset ja uutisia tehdään tilastojen ja selvitysten perusteella. Tutkimuksessahan monesti puhutaan juuri siitä, että seksuaalirikokset on hyvin. Hyvin tällaisia stereotyyppisiä ja myyttisiä ne esitykset, mitä journalismissakin tehdään. Sikäli se voi olla arvoa sinänsä, että nämä ihmiset pääsee ääneen, koska se tekee myös ne tekijät jotenkin enemmän lihaa ja verta olevaksi tavallisiksi miehiksi. Ja tavallisilla mä en tarkoita tietenkään, että he olisi vähemmän syyllisiä mahdollisiin tekoihin, mutta se vie sellaista mystifiointia ja leimaa sieltä seksuaalirikoksilta. Ja sitä kautta meidän on ehkä helpompi ymmärtää myös niiden rikosten yleisyyttä yhteiskunnassa. Vaikka ne tavat, joilla tämä mahdollinen tekijä puhuisi siitä omasta teostaan tai rikoksestaan tai puolustajia, niin mehän ei tarvitse olla siitä samaa mieltä, hän voi puhua ihan mitä hän

haluaa, mutta jotenkin sen ilmiön ymmärtämisen kannalta siinä voi olla tämäkin puoli olemassa, että me ymmärrettäisiin, että ne on hyvin tavallisia rikoksia ja ne tekijät ei ole mitenkään poikkeuksellisia, hirviöitettyjä ihmisiä.

Haastattelija Iris Parkkinen

Mira Luodin ja Makwan Amirkhanin poikkeuksellisesti julkinen oikeudenkäynti on ollut lähiaikoina paljon esillä. Amirkhania syytetään siis pakottamisesta seksuaaliseen tekoon. Minkä takia julkinen oikeudenkäynti on niin merkityksellinen asia puhuttaessa seksuaalirikoksista?

Asiantuntija Elina Tolonen

No tässä tapauksessa mä ajattelin, että merkityksellistä on ehkä juuri se, että tai poikkeuksellista on se, että tässä on näkyvinä kasvoina esillä nämä itse tekijä ja Mahdollinen tai mahdollinen tekijä ja mahdollinen uhri. Ja mikäli mä oon ymmärtänyt Mira Luodin julkisista kannanotoista, niin yksi hänen tarkoituksensa on ollutkin julkisuutta hyväksikäyttäen. Tavallaan no nostaa tää asia keskusteluun, mutta tavallaan myös ottaa pois sellaista häpeää, jota seksuaalirikosten uhrit usein sitten kokee ja jotenkin suuntaa itseensä, vaikka vaikka se teko ei missään nimessä olisi niinku heidän omaa syytänsä, että mä ajattelen, että Että on sellaisena tekona merkittävä, että että tulee kasvoillaan niinku esille ja työntää sen häpeän pois itsestään. Ja sitten tää julkinen oikeudenkäynti tietenkin antaa mahdollisuuden niinku puhua siitä, että kuinka yleiset seksuaalirikos rikokset ja tota seksuaalinen väkivalta on yhteiskunnassa. Se antaa paljon julkisuutta tälle aiheelle, niin tää tää synnyttää sitten niinku sivukeskustelua ja on mahdollista siitä ongelmasta puhua. Sitten asian kääntöpuoli on ehkä sitten se, että voi olla että se vähän niinku. Kurvalisoituukin ja henkilöityy voimakkaasti näihin 2 ihmiseen, että että käytetäänkö tätä tilannetta sitten siihen, että oikeasti pohdittaisiin tätä itse ongelmaa niinku yhteiskunnallista ongelmaa ja ja mihin tää keissi voisi antaa mahdollisuuden vai suuntaako se keskustelu sitten siihen, että lähdetään puimaan jotenkin näiden ihmisten henkilöitä ja persoonia ja minkälaisia he on ja spekuloimaan sillä syyllisyydellä tai yksittäisen keissin syyllisyydellä, että kuka onko tää nyt totta vai eikö? Totta ja otetaan puolia, että sitten jos ajattelet jotenkin pitkäjänteisesti pyrittäisiin ehkäisemään seksuaalirikollisuutta yhteiskunnassa, niin sitten se journalismin käsittelytapa voisi olla vähän ehkä toisen tyyppinen, että tämmöinen kohujulkisuus ei ole siihen paras mahdollinen tapa.

Haastattelija Iris Parkkinen

Miten media voisi sitten tehdä toisin tässä seksuaalirikosuutisoinnissa?

Asiantuntija Elina Tolonen

Ehkä mä ajattelisin, että toimittaja journalismissa voisi tai jotenkin juuri se, että se on niinku todella laajasti yhteiskunnassa läsnäoleva ongelma, että ei tarvitse odottaa

mitään 2 julkisuuden henkilön räiskyvää oikeudenkäyntiä. Ei tarvitse odottaa tällaista, vaan voi ajatella, että sitä tapahtuu kaiken aikaa harrastusseuroissa, kouluissa, yliopistoissa, työpaikoilla, että voisi lähteä niinku oikeasti selvittämään ja ja tarkastelemaan tekee sitten asiakärki niinku edellä juttuja erilaisissa ympäristöissä, että vähän ehkä sellainen pitkäjänteinen. Plus sitten se, että monestihan sanotaan, että et niinku etenkin seksuaalirikosten kohteeksi joutuneiden kannalta olisi tosi tärkeätä, että että tosiaan nää ihmiset itse pääsisi ääneen. Heitä kuultaisi enemmän heidän selviytymistarinoitaan silleen pelkästään, että kun se on niinku traaginen monesti niinku elämää romauttava tapahtuma, että miten ihmiset selviytyy esimerkiksi täällä mitä tapahtuu vuoden tai 5 vuoden kuluttua, mitkä on tällaisia niinku pitkän aikavälin selviytymistarinoita. Plus sitten se, että erilaiset marginalisoidut vähemmistöt esimerkiksi joutuu monesti useammin seksuaalisen väkivallan kohteeksi kun ihan valtaväestöön kuuluvat. niin erilaisten vähemmistöjen, erilaisten ryhmien tuominen myöskin journalistiseen julkisuuteen, koska siellähän tilastojen mukaan niihin on vielä huomattavasti suurempi riski joutua seksuaalisen väkivallan kohteeksi tai seksuaalirikosten kohteeksi.

Jingle

Tämä on Radio Moreeni.